

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ
- ВЕЋЕ -

ИНФОРМАЦИЈА О АКТИВНОСТИМА СССС ИЗМЕЂУ ДВЕ СЕДНИЦЕ
(од 29.06. до 10.09. 2009.)

Активности Савеза самосталних синдиката Србије у извештајном периоду, одвијале су се у складу са Оријентационим планом рада Председништва и Већа СССС за 2009.годину, на основу закључака и одлука са седница Већа, иницијатива и предлога синдиката и већа ССС са територије, као са актуелном економско - социјалном и политичком ситуацијом у земљи.

У овом извештајном периоду одржана је једна седница Председништва, више састанака Извршног одбора Председништва, седница Надзорног одбора СССС, седница Организационог одбора РС СССС, а представници СССС учествовали су у раду седница једног броја већа ССС на територији, као на седницама СЕС-а и Колегијума СЕС-а и седницима Координационог одбора за праћење ОКУ.

На седници Председништва и састанцима Извршног одбора Председништва, разматрана су питања везана за реализацију усвојених закључака са седнице Већа, одржане 29. јуна 2009.године, питања у функцији припреме седнице Већа и из надлежности Председништва, а председник, секретар и потпредседници Већа су се, у складу са својим задужењима, ангажовали на реализацији договорених активности и усвојених одлука Већа и Председништва.

Веће Савеза самосталних синдиката Србије, на седници одржаној 29. јуна 2009. године, усвојило је:

- *Оквирну динамику изборних активности и припрема 14. Конгреса Савеза самосталних синдиката Србије,*
- *Одлуку о одржавању избора у синдикатима и Савезу самосталних синдиката Србије,*
- *Одлуку о организовању и формирању Савеза самосталних синдиката на територији и повереништава за општине у Републици Србији.*

Усвојена документа су достављена председницима самосталних синдиката, већа и повереништава ССС на територији, са циљем да у органима самосталних синдиката Србије и Савеза самосталних синдиката на територији покрену активности на спровођењу ових одлука и припреми избора у Савезу самосталних синдиката Србије.

Веће је, такође, на овој седници, разматрајући актуелне проблеме запослених, велики број протеста и штрајкова у приватизованим предузећима, због неиспуњења обавеза из купопродајних уговора од

стране већинских власника, неуплаћивање доприноса за пензијско и инвалидско и здравствено осигурање, повезивање радног стажа, а посебно неиспуњавање захтева СССС у вези са тим, закључило да се ова питања размотре на седници Већа СССС.

У складу са тим, Председништво је предузело низ активности на њиховој реализацији. Председник, секретар, потпредседници и чланови Председништва СССС, у овом периоду, активно су се укључили у решавање проблема запослених који су протествовали и штрајковали због неиспуњавања њихових захтева. Током извештајног периода, посетили су и разговарали са представницима већа ССС, синдиката и пословодства у предузећима који су штрајковали у Крушевцу, Рачи, Нишу, Ариљу, идр.

У извештајном периоду, редовно су праћени штрајкови и протести запослених, односно припремана је Информација о томе, « Штрајкачки барометар». Према подацима са којима је располагао Савез самосталних синдиката Србије, у штрајку или протесту у Републици Србији налазило се 49 предузећа, која запошљавају преко 20.000 запослених.

Разлози за штрајк су повезани. Уколико се запосленима не исплаћују зараде, најчешће им нису уплаћени ни доприноси за здравствено и пензијско осигурање. Ово у највећем броју случајева прати и лоша реализација производа на тржишту, изостанак производње, лоша приватизација, итд. Као убедљиво најчешћи разлог штрајка је то, што власници предузећа запосленима нису исплаћивали зараде (36 предузећа, односно 73% случајева).

На другом месту, по разлогу, налази се лоша приватизација, нереализовање купопродајних уговора (5 предузећа), потом долази неиспуњење законских права запослених на социјални програм (2 предузећа). Преостали разлози су неплаћање доприноса, питање безбедности и заштите на раду, питање висине зарада, итд. (по 1 случај од наведених предузећа).

Полазећи од великог броја протеста и штрајкова и захтева запослених и синдиката за њихово решавање, Влада Републике Србије формирала је Радну групу, у циљу превазилажења проблема запослених у условима светске кризе и обезбеђивања социјалне сигурности и заштите права радника, којом је руководио министар рада и социјалне политике Расим Љајић, у чијем раду су учествовали сви социјални партнери, па и представници СССС.

У оквиру активности Радне групе, а како би се предупредили проблеми и започело са решавањем постојећих, представници радне групе, на челу са министром Расимом Љајићем и председником СССС, Љубисавом Орбовићем, 25. августа посетили су Крушевац и предузећа: „Трајал“ Корпорацију, „ХИ“ Жупа», „Југопревоз», « 14.Октобар» и обавили разговор са пословодством и представницима синдиката.

На седници Председништва СССС, која је одржана 26. августа 2009. године, размотрена су актуелна економско - социјална питања, односно протести и штрајкови у Србији. Председништво је посебно

размотрило **Информацију о стању у остваривању права запослених у условима економске кризе са предлогом мера.** Тим поводом, у расправи је оцењено да су предложене мере прихватљиве за синдикат, обзиром да су у највећој мери у складу са захтевима са Протеста СССС од 29.04.2009.о.г. и захтевима Већа за решавање проблема запослених у процесу приватизације и условима економске кризе. ССС Србије, истовремено, очекује да ће Влада и надлежна министарства, уз активно учешће представника синдиката, ове мере спровести и тако допринети да се проблеми запослених благовремено решавају, како не би запослени своја права остваривали протестима и штрајковима.

Мишљење Председништва СССС о предложеним мерама и предлози за њихову допуну и измену, упућени су Министру рада и социјалне политике. У циљу прецизнијег дефинисања, Председништво је, предложило следеће измене и допуне у предложеном тексту, и то:

Тачка б. мења се и гласи:

«Усагласити активности између представника Владе и социјалних партнера у циљу превазилажења проблема који доводе до незадовољства радника.

Истовремено у складу са законом о Социјално-економском савету, јачати улогу СЕС-а и у пракси афирмисати његов рад.»

Текст предлога допунити новом тачком која гласи:

«Извршити ревизију свих спорних приватизација, како би се благовремено предузеле мере и спречило даље пропадање привредних субјеката у Србији.

Кроз редован трипартитни дијалог и уз учешће свих социјалних партнера, формулисати и усвојити, у што краћем року, Стратегију привредног развоја Србије, у оквиру које би се дефинисале стратегије развоја појединачних грана привреде».

Разматрајући Информацију о стању у остваривању права запослених у условима економске кризе са предлогом мера, Председништво СССС,је такође, оценило, да у циљу успостављања социјалног дијалога и заједничког решавања проблема запослених, није примерено да се подносе тужбе и кривичне пријаве против организатора и учесника у штрајку. ЈП»Железнице Србије» су то учиниле поводом штрајка у предузећима «Први мај» из Лапова и «Застава-електро» из Раче, који су се на блокаду пруге одлучили после бројних упозорења и позива на дијалог, немоћни да на други начин скрену пажњу на тешке проблеме са којима су суочени.

Влада Републике Србије је усвојила План социјалне сигурности, који вам је достављен уз позив за седницу Већа.

Настављајући активности Радне групе Владе Републике Србије, након усвојених мера за превазилажење проблема запослених у условима економске кризе, председник СССС, Љубисав Орбовић и министар рада и социјалне политике, Расим Љајић, са сарадницима посетили су Крагујевац, 4.09.2009 године, где су разговарали са представницима синдиката «Застава- аутомобили» о актуелној ситуацији у привреди Крагујевца, мерама Владе за повезивање радног стажа и

уплате доприноса за здравствено и пензијско осигурање и ревизији приватизације.

У оквиру ових активности, секретар Славица Савић и потпредседник Већа, Душко Вуковић са министром рада и социјалне политике, Расимом Љајићем, 8.септембра, посетили су Пчињски округ и разговарали са представницима синдиката и пословодства предузећа из Врања, Врањске бање, Владичиног Хана и Сурдулице, у којима су проблеми најизраженији, где су радници у штрајку или се спремају то да учине.

Такође, за 10.09. планирана је посета председника СССС, Љубисава Орбовића и министра рада и социјалне политике, Расима Љајића, Прокупљу и Куршумлији, где ће разговарати о проблемима и штрајковима запослених у овом региону.

У оквиру редовних активности у области радно-социјалног законодавства, Председништво је Министарству рада и социјалне политике упутило Примедбе на Нацрт закона о равноправности полова.

Такође, посланичким групама скупштине Србије, упућен је Аманадман на Предлог закона о стечају. Предложеним амандманом, СССС тражи да се све неисплаћене нето зараде запослених и бивших запослених, односно сви неплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање запослених сврстају у исти (други) исплатни ред, где су и потраживања свих јавних прихода.

Влади и Министарству економије и привредног развоја, упућена је Иницијатива за допуну Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС“ број 36/09) по хитном поступку. Имајући у виду, да је поред смањења права запослених на висину и дужину новчане накнаде, на шта је Савез самосталних синдиката Србије већ био уложио амандмане и исте доставио свим посланичким групама, новим Законом је усвојено скандалозно решење да жене за време одржавања трудноће, у случају останка без посла и незапослености, имају право на новчану накнаду од Националне службе за запошљавање, у трајању од само 30 дана.

Поводом ове иницијативе Савез самосталних синдиката Србије је надлежним државним органима и јавности упутио Отворено писмо, у коме је најенергичније захтевао хитно усвајање иницијативе за допуну Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, чиме би се отклониле штетне последице ове срамотне одредбе.

У складу са чланом 23 устава Међународне организације рада (МОП), **Извештај за 2009. годину о примени ратификованих конвенција Међународне организације рада,** припремило је Министарство рада и социјалне политике РС. Савез самосталних синдиката Србије, доставио је мишљење и примедбе на Извештај који се односи на примену конвенција МОП-а у области политике запошљавања, радничког представљања, инспекције рада и безбедности и заштите на раду.

У извештајном периоду **представници СССС учествовали су раду тематских расправа и скупова** у организацији Владе и других организација и институција, односно пројеката и скупова које су организовали представници међународних организација у Београду:

- Завршна конференција пројекта „Отпремно до посла“, 01.07. (*Рајко Косановић*)
- Интерактивна радионица - „Како медијима и јавности говорити о питањима родне равноправности и пристојних услова рада“- 07.07. (*Јана Љубичић и Дивна Вујасиновић- Дучић*)
- Састанак регионалне мреже о радном законодавству у Београду, 08 - 10.07 (*Сауд .Шећерагић и Александар Марковић*)
- Округли сто у Медија центру у организацији ЕУ и УНДП на тему „ Препоруке за развој механизма за учешће грађана и грађанки у процесима јавних политика“ – 9.07. (*Љубан Жигмунд*)
- Пленарна седница Националног конвента о Европској унији у организацији Европског покрета – Народна скупштина, Београд 13.07. (*Сања Пауновић*)
- Трипартитна радионица МОР-а о пензионом систему у Србији у Београду 15-17.07. (*Блажо Милосављевић, Јелена Говедарица, Рајко Косановић, Јана Љубичић и Сања Пауновић*)
- Обележавање Међународног дана младих, Нови Сад – 12.08 (Марија Грбић, *Бојана Бјеловић и Александар Марковић*)

Савез самосталних синдиката Србије, у извештајном периоду, пружао је помоћ самосталним синдикатима, једном броју синдикалних организација по одређеним питањима (мишљења, сугестије, анализе, припрема аката, тумачење прописа, и сл.) непосредно или преко републичких одбора самосталних синдиката Србије, као и већима ССС на територији.

Посебно је пружана помоћ око приватизације (израда социјалног програма, припрема за приватизацију, права на бесплатне акције, преговори са Агенцијом за приватизацију, преговори са потенцијалним купцима, контрола купопродајних уговора, стечај, имовинска питања и др.), затим око достављања мишљења Министарству рада, у вези захтева послодаваца који се односе на давање сагласности за упућивање запослених на плаћено одсуство преко 45 радних дана, сагласно члану 116. ст.2. и 3. Закона о раду.

Председништво је, такође, у складу са спровођењем изборних активности, донело **Одлуку о задужењима чланова Председништва за праћење избора у органима синдиката и савеза самосталних синдиката Србије.**(у прилогу информације)

Надзорни одбор СССС, на седници одржаној 14.08.2009.године, разматрајући преглед уплаћене чланарине за период јануар – јуни 2009. године, констатовао да један број самосталних синдиката не уплаћује

одговарајући износ чланарине и да није измиро обавезе по основу чланарине за 2008. годину. Истовремено, упоређујући уплату припадајућег износа чланарине са истим периодом у 2008. години, констатовао да је то 2% мање у односу на 2008. годину. Надзорни одбор, поново захтева поштовање Статутом утврђених обавеза о начину и расподели чланарине на свим нивоима организовања синдиката и Савеза синдиката. О ставовима и захтевима Надзорног одбора информисано је Председништво, које прихватило овај Извештај.

Организациони одбор РСЦ СССС, на седници, одржаној 20.08.2009 године, договорио да се **Трећи Радничко-спортски сусрети Савеза самосталних синдиката Србије одрже у Сокобањи, у хотелима "Здрављак" и "Турист" од 07-11. октобра 2009. године.** Позив и пријава за учешће на Сусретима, достављени је синдикатима и већима ССС на територији.

Међународна сарадња СССС у извештајном периоду одвијала се у складу са планом међународне сарадње СССС у 2009. години и била је усмерена на сарадњу са међународним синдикалним организацијама и синдикалним централама у региону, а посебно кроз учешће у заједничким пројектима.

У оквиру међународне сарадње у региону и Европи, представници ССС Србије посетили су синдикалне централе и учествовали у раду међународних синдикалних скупова, а представници синдикалних централа боравили су у посети ССС Србије:

- Конгрес Савеза синдиката Аустрије у Бечу, 30.06 - 2.07. (*Славица Савић*)
- Посета делегације амбасаде САД председнику СССС, 30.06.
- Разговор Директора фондације „Фридрих Еберт“, Михаел Ерке са председником СССС, 30.06.
- Конгрес СС Републике Српске у Бања Луци 02.07. (*Влада Андрић и Миодраг Ранђеловић*)
- Семинар фондације Фридрих Еберт у Загребу, 03.07. (*Рајко Косановић и Светлана Јовановић*)
- Оснивачка конференција секције младих ПЕРК-а у Бриселу, 08 - 10.07. (*Бојана Бијеловић*)
- Посета делегације Генералне конфедерације радника Италије, 13 - 14.07. *ССС Србије.*
- Састанак са представницима ЕКС у Бриселу, 01-03.09. (*Љубисав Орбовић*)
- Летња школа ПЕРК-а у Братислави, 06. - 09. 09. (*Љубисав Орбовић*)

У периоду између две седнице, **активности Савеза и синдиката редовно су праћене у средствима јавног информисања, «Синдикалном поверенику» и презентоване на Сајту СССС.**

У служби информисања редовно се припрема ПРЕС КЛИПИНГ, где се прате написи о синдикату и другим актуелним темама од интереса за

синдикат, у 10 дневних новина, а повремено и неким недељним издањима. У поменутом периоду, објављено је преко 250 текстова, у којима се говори искључиво о активностима самосталног синдиката, док се у осталима извештава и о другим синдикалним централама. Већина текстова се углавном односило на штрајкове, смањење зарада запослених, отпуштање радника, приватизацију, стечајеве, пензије, протесте радника, економску кризу и мере Владе.

Највише простора било је посвећено актуелностима у вези штрајкова у том периоду («Петрохемија», Панчево, «1. мај» из Лапова, «Грађевинар» и «Нитекс» из Ниша, «Трајал» из Крушевца, Застава електро» из Раче и др.), затим о неуспелим приватизацијама и последицама по радне људе. Као централну тему могли бисмо да издвојимо ефекте светске економске кризе и последице које се односе на смањење обима посла у предузећима и отпуштање радника као и актуелне мере Владе за превазилажење штрајкова и последица економске кризе.

У овом периоду, пласирано је 5 саопштења за јавност, одржано је 4 конференција за новинаре и организовано преко 20 гостовања, односно давања изјава председника, секретара и потпредседника Већа, у електронским медијама и на радију. Када се говори о праћењу активности СССС, морамо истаћи изузетно добру, редовну и квалитетну сарадњу са већином дневних новина и националних телевизија, као и са локалним телевизијама у Србији. (РТС, ПИНК, АВАЛА, Б92, ТВ Палма, Нишка телевизија, затим у дневним новинама - Политика, Данас, Мађар Со, Новости, Дневник и др.)

Информације о активностима Савеза и самосталних синдиката редовно су презентоване путем сајта ССС Србије и у листу «Синдикални повереник». На сајту СССС дневно се објављују и написи о синдикату у ПРЕС КЛИПИНГУ.